

## EDIČNÍ POZNÁMKA

Roku 1929 vyšel *Poslední soud* v Praze u Jana Fromka jako 51. svazek edice Odeon. Téhož roku vyšlo druhé vydání jako 139. publikace Vydavatelstva Družstevní práce (Živé knihy B XVIII, knihy Vladislava Vančury I). Třetí vydání r. 1935 vydal Melantrich ve sbírce krásné prózy Úroda (svazek 67) jako 7. svazek *Spisů Vladislava Vančury*. Vycházíme v tomto čtvrtém vydání z vydání třetího, které je proti prvnímu a druhému (jež jsou z téže sazby) přepracováno místy velmi podstatně (úpravy se však netýkají ani děje, ani postav). Na některých místech mají všechna tři dosavadní vydání zřejmé chyby, které opravujeme; na příklad stůl byl pokryt papíry *plných* početních veršů (57, opravujeme na *plnými*); nemocný a dítě, *jež* nemohouce spáti (80, opravujeme na *již*); ó pleso, *háje*, v němž (37, opravujeme na *háji*); na mě jste, Odeto, ani *nepohlédly* (141, opravujeme na *nepohlédla*). Podle 1. vydání jsme opravili na str. 14 (ř. 2) *ať* již kvapí místo *a* již kvapí. Od všech tří vydání se náš text liší na těchto místech:

Str. 39, ř. 21: na chléb.“ Ale proto... *místo* na chléb;“ ale proto...

Str. 50, ř. 14: Nastavil svého ducha k nekonečnosti *místo* Zastavil svého ducha k nekonečnosti.

Str. 81, ř. 5: zdál se souviseti *místo* zdá se souviseti.

Str. 92, ř. 6: *Větou* Byl obvázan... *začínal* nový odstavec, který byl z *technických důvodů* zrušen.

Str. 92, ř. 18: o Rusína *místo* o Rusa.

Jako ve všech předcházejících svazcích *Spisů VI. Vančury* opravovali jsme jen pravopis, a to pravopis v užším smyslu. Pravidly českého pravopisu z r. 1957 jsme se řídili pouze v psaní velkých písmen a v psaní spřežek, složených zájmen, předložek nebo příslovců, vyhovující tak zároveň Vančurově tendenci psát tato slova dohromady (ponecháváme proto i dohromady psané nashledanou). Řídíme se jimi v psaní

předpon a předložek *s* a *z*; píšeme tedy *z paluby*, *z místa*, *z jižní strany*, *z pole*, *z boku na bok*, *z vrchu na vrch*, *z břehu na břeh*, *z něhož*; zjednodušili jsme podle nových Pravidel dále hlásku *n* ve slově *viník*. Nedotýkali jsme se délek slov, takže necháváme Vančurovy délky nebo krátkosti ve slovech: *navlekač*, *vypínač*, *vypravěč*, *mřížkování*, *nařízení*, *hnizdiště*, *požariště*, *neuměrný*, *vyhrůžnější*, *chlipný*, *schliplý*, *zjízviti*, *zúžovati*, *rozdmýchávati*. Ponecháváme kolísání v slovesu *přistati* a *přistáti*. Nedotýkali jsme se ani jiné podoby slova a nechávali *čtvrť* (jako v předchozích svazcích píšeme však *paměť* místo *pamět*), *čokoláda*, *tetiva*, *zardělky*. Slovo *manicura* jsme upravili na *manikýra*, abychom vyjádřili tehdejší výslovnost. Vyrovnali jsme *nesnášlivý* a *nesnášenlivý* ve prospěch podoby druhé. Opravujeme ojedinelé nesprávné užití tvaru *jej* místo *ho* (že se jej vptávají, str. 130).

Dnešnímu úzu jsme přizpůsobili Vančurovu interpunkci tak, jak je to vyloženo v poznámce ke knize Konec starých časů a Hrdelní pře. Čárky klademe podle dnešních zvyklostí. Podle nich začínáme novou větu s počátečním písmenem velkým po vykřičníku nebo otazníku, ponechávajíc malá písmena jen po slovech expresivních nebo silně emocionálně zabarvených (*probůh!*, *přisámbůh!*, *k ďasul*, *žell*).

R. H.